

НЕЗАЛЕЖНЕ ТЕСТУВАННЯ ФАХОВИХ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 180 хвилин

Тест містить 85 завдань різних форм. Відповіді до завдань Ви маєте позначити в бланку **A**.

Інструкція щодо роботи в зошиті

1. Уважно читайте правила виконання завдань, зазначені перед кожною новою формою завдань.
2. Відповідайте лише після того, як уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. За потреби використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланка відповідей **A**

1. У бланк **A** записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді, використовуючи лише позначку **X**.
2. Позначки вписуйте чітко, з дотриманням вимог щодо надання відповіді на завдання кожної форми, пам'ятаючи, що бланк **A** оброблятиме комп'ютер.
3. Якщо ви позначили в бланку **A** відповідь неправильно, то можете змінити її, замалювавши попередню позначку й поставивши нову, як показано на зразках:

А	Б	В	Г
X		X	

А	Б	В	Г	Д
X	X			
4. Зверніть увагу: неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку **A** буде зараховано як помилкові.
5. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у бланку **A**.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 40.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка **A** так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
X														

Зичимо Вам успіху!

Завдання 1–43 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису
відповідей

1. На якому етапі розроблення сучасного уроку добирають види навчально-пізнавальної діяльності учнів відповідно до навчальної програми?

- А формулювання мети й цілей навчання
- Б добирання змісту навчального матеріалу
- В добирання методів, прийомів і засобів навчання
- Г планування способів оцінювання результатів навчання

2. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

Структура уроку узагальнення і систематизації знань

- I. Перевірка домашнього завдання.*
- II. Мотивація навчальної діяльності.*
- III. Повторення, узагальнення і систематизація вивченого.*
- IV. Осмислення нових знань під час практичної діяльності.*
- V. Узагальнення і порівняння системи понять.*
- VI. Виконання творчих вправ різних видів.*
- VII. Домашнє завдання творчого характеру.*
- VIII. Підсумок уроку.*

Який із наведених етапів є зайвим для структури уроку цього типу?

- А II
- Б III
- В IV
- Г V

3. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

У Санітарному регламенті для закладів загальної середньої освіти зазначено, що вивчення нового матеріалу, виконання завдань для підсумкового оцінювання найкраще проводити на 2–4 навчальному занятті посеред тижня.

Яку вимогу до організації навчально-пізнавальної діяльності учнів схарактеризовано?

- А гігієнічну
- Б психологічну
- В дидактичну
- Г етичну

4. Яка з наведених функцій оцінювання навчальних досягнень учнів виявляється в бажанні та потребі самовдосконалюватися, здійснювати рефлексію, самоконтроль і самооцінювання, вибудувати індивідуальну навчальну траєкторію?

- А мотиваційна
- Б діагностувальна
- В розвивальна
- Г коригувальна

5. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

Узагальнюючи результати педагогічної діагностики, учителька сформулювала висновки: «Назару властива довготривала працездатність, терплячість і стриманість. Він важко пристосовується до змін у навколишньому середовищі, повільно включається в нову роботу. Йому властива інертність і негнучкість поведінки, неквапливість, але водночас наполегливість у досягненні мети, стійкість у прагненнях і настроях».

Який тип темпераменту учня схарактеризовано?

- А сангвінік
- Б холерик
- В меланхолік
- Г флегматик

6. Проаналізуйте й доповніть речення, щоб воно стало правильним твердженням.

Утворення неадекватних механізмів пристосування дитини до школи, виявами яких є певні порушення поведінки, конфліктні стосунки з однокласниками / однокласницями й дорослими, підвищений рівень тривожності, порушення особистісного розвитку, – це

- А дезадаптація.
- Б неуспішність.
- В дисгармонія.
- Г відставання.

7. Що з наведеного свідчить про наявність у дитини диспраксії?
- А Дитина не розуміє, що таке число та за яким принципом побудовано числовий ряд.
 - Б Дитина має труднощі з використанням ножиць, з послідовністю дій під час виконання різних завдань.
 - В Дитина має труднощі з розумінням прочитаного, які полягають у нерозумінні значення слів, фраз й абзаців.
 - Г Дитині складно написати текст, який диктують, є труднощі з правильним копіюванням букв і слів.
8. Який з наведених чинників перешкоджає реалізації педагогіки партнерства?
- А Організація соціально-педагогічної просвітницької роботи закладу освіти із сім'ями учнів / учениць.
 - Б Чітке розмежування освітнього та виховного простору дитини за зонами відповідальності на шкільну й сімейну.
 - В Формування мотиваційної готовності педагогічного колективу до взаємодії з батьками учнів / учениць.
 - Г Підвищення рівня відповідальності всіх учасників освітнього процесу за освітні результати учнів / учениць.
9. У якій з наведених ситуацій ідеться про булінг?
- А У Максима мало друзів, йому змалку було складно висловлювати свої думки, а гратися на самоті подобалося більше, ніж з іншими дітьми. Мама раніше сподівалася, що син стане сміливішим, коли підросте, але в шкільному віці ситуація не покращилася.
 - Б Оксана та Віра подруги. Одного дня Оксана сказала Вірі, що не хоче йти з нею разом додому й не пояснила причину. Після уроків Віра побачила, що Оксана гуляла з іншими дівчатами, тому дуже засмутилася і розплакалася.
 - В Михайло найнижчий у класі. Його однокласник Тимур чи не щодня насміхається з нього, називає *малявкою*, *жучком*, *штовхає*, а потім каже, що не помітив.
 - Г Марта часто приносить до школи свої нові іграшки та грається на перерві з подругою Лізою. Вони нікого не беруть у свої ігри й не діляться іграшками з іншими дітьми.

10. Яка діяльність асистента вчителя в умовах використання технологій дистанційного навчання **НЕ** є обов'язковою?

- А забезпечувати комунікацію закладу освіти та батьків для організації навчання учнів з особливими освітніми потребами
- Б готувати й адаптувати індивідуальні завдання для використання в умовах дистанційного навчання
- В надавати учню та його батькам рекомендації щодо дотримання норм під час користування комп'ютерною технікою
- Г самостійно організовувати освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання

11. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

Під час дослідження мікроклімату в навчальному приміщенні з'ясували, що за низької температури повітря його підвищена рухливість створює відчуття ще більшого холоду. Тому рухливість повітря має бути мінімальною. Ознайомтесь із твердженнями стосовно оптимізації мікроклімату в навчальному приміщенні за цих умов.

- I. Робити вологе прибирання двічі на день.*
- II. Провітрювати приміщення відповідно до сезону.*

Чи правильні наведені твердження?

- А правильне лише I
- Б правильне лише II
- В обидва правильні
- Г немає правильних

12. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

У Санітарному регламенті для закладів загальної середньої освіти зазначено, що вчитель має не менш як двічі на рік пересаджувати учнів на інші ряди, не порушуючи відповідності групи меблів їхньому зросту та беручи до уваги гостроту зору й слуху.

Яка мета таких дій учителя?

- А уникнення негативних проявів у поведінці
- Б профілактика інфекційних захворювань
- В уникнення шкільної дезадаптації
- Г профілактика порушень постави

13. Яка дія буде **помилковою** в разі загоряння електричного приладу в навчальному приміщенні?

- А вимкнути прилад із розетки
- Б накрити прилад вологою ковдрою
- В використати порошковий або вуглекислотний вогнегасник
- Г засипати прилад сухим піском

14. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

Під дією несприятливих чинників зовнішнього середовища учень дістав переохолодження. Унаслідок цього в дитини з'явилися такі симптоми: зниження температури тіла нижче за 35° С, тремтіння, повільне дихання, бліда й холодна шкіра.

Яка з наведених дій буде **помилковою** в такій ситуації?

- А перемістити постраждалого в тепле приміщення
- Б зняти з постраждалого холодний, вологий одяг
- В розтерти уражені ділянки тіла постраждалого
- Г накрити постраждалого термоковдрою

15. Яка дія буде **помилковою** в разі потрапляння на шкіру кислоти?

- А промити проточною водою
- Б обробити розчином харчової соди
- В накласти суху чисту пов'язку
- Г обробити спиртовим розчином

16. Яке з тверджень відповідає Закону «Про забезпечення функціонування української мови як державної»?

- А Мовою публічних наукових заходів (наукові конференції, круглі столи, симпозіуми, семінари, наукові школи тощо) може бути лише державна мова.
- Б В оголошеннях, афішах, інших інформаційних матеріалах заборонено використовувати інші мови, окрім державної мови.
- В Книжкові видання в Україні видають і розповсюджують лише державною мовою.
- Г Мовою виборів і референдумів, діяльності виборчих комісій і комісій з референдуму є лише державна мова.

17. Проаналізуйте й доповніть речення, щоб воно стало правильним твердженням.

Процес ототожнення (уподібнення) себе з іншим індивідом або групою, основою якого є емоційний зв'язок; набуття, засвоєння цінностей, ролей, моральних якостей іншої людини, особливо батьків; копіювання суб'єктом думок, почуттів, дій іншої людини, яка є моделлю, – це

- А ідентифікація.
- Б інтроспекція.
- В інтеракція.
- Г інтеріоризація.

18. Прочитайте речення (цифрою позначено наступне слово).

(1)Кидати навчальний курс (2)посередині навіть через брак (3)часу – вельми погане рішення, адже ви не просто втрачаєте інтерес до (4)пізнанняня нового, а (5)йдете (6)наздогад помилковим (7)шляхом.

НЕПРАВИЛЬНО виділено букви на позначення наголошених голосних у **ВСІХ** словах, позначених цифрами

- А 2, 3, 5, 7
- Б 1, 4, 6, 7
- В 3, 4, 5, 6
- Г 1, 2, 4, 6

19. Яке речення потребує редагування?

- А Отже, застосовуючи різні стратегії для надолуження освітніх втрат, це не лише підвищує ефективність навчання, а й робить його більш інклюзивним, цікавим й адаптованим до сучасних викликів.
- Б Зважаючи на виклики, з якими стикається сучасна освіта, необхідність створення програми для надолуження освітніх втрат учнів з різних предметів стає дедалі актуальнішою.
- В Використання різних стратегій навчання дає вчителю змогу комплексно розв'язувати проблему освітніх втрат, підвищуючи шанси на успішне ліквідування прогалин у знаннях.
- Г Використовуючи інтерактивні методи навчання, ви зможете ефективно подолати втрати й закласти міцний фундамент для освітнього поступу ваших учнів / учениць.

Прочитайте мікротекст із пронумерованими пропусками й виконайте завдання 20–21 до нього.

Конструювання і дизайн в освіті – це створення навчального середовища, яке відповідає запитам учнівства. Це передбачає продумане планування уроку. Учитель / учителька як дизайнер / дизайнерка (1)_____ заняття, добирає навчальні матеріали й активності, щоб вони були зрозумілими й цікавими для учнівства. Важливо, що ефективно конструювання і дизайн уроків допоможуть (2)_____ якість навчання та зберегти кожен хвилину на уроці.

20. На місці пропуску (1) потрібно вставити

- А збирає
- Б формує
- В конструє
- Г виробляє

21. На місці пропуску (2) потрібно вставити

- А значно підвищити
- Б сильно підвищити
- В істотно збільшити
- Г дуже збільшити

22. Яке з наведених висловлювань учителя містить **некоректне** формулювання пропозиції до учнів щодо роботи в групі?

- А Оскільки ви не зовсім упевнено відповідали на запитання, пропоную вам об'єднатися в групу, яка працюватиме над завданнями початкового рівня.
- Б Пропоную вам попрацювати разом, щоб зробити цю презентацію цікавою та оригінальною.
- В Працюючи в групі, пам'ятайте, що внесок кожного й кожної в спільну справу однаково важливий і впливає на результат.
- Г Оскільки над наступним завданням ви працюватимете в групах, поміркуйте, хто з ким хотів би працювати разом.

23. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

Сім'я – це той простір, де формується ставлення до роботи, до професійної діяльності. Якщо батьки ставляться до роботи як до значущої частини власного життя, розглядають її як засіб самореалізації та самовираження, то дитина з раннього віку засвоює, що задоволеність життям безпосередньо пов'язана з роботою, і навпаки.

У якому варіанті найточніше визначено мету повідомлення?

- А** допомогти дитині зрозуміти, чому майбутня професія є засобом самореалізації та самовираження
- Б** пояснити, як батьки впливають на ставлення дитини до майбутньої професії
- В** переконати батьків ставитися з повагою до майбутнього вибору дитиною професії
- Г** навчити батьків, як стати для своїх дітей авторитетом і прикладом у виборі майбутньої професії

24. Який з наведених паролів до особистого облікового запису Google є надійним?

- А** Kateryna.Roven
- Б** Vesna_12345
- В** ABCdef1983
- Г** Tf2851_ygo@N

25. У якому рядку наведено лише назви пристроїв для введення інформації в комп'ютер?

- А** мікрофон, навушники, проектор
- Б** клавіатура, сканер, джойстик
- В** миша, роутер, колонки
- Г** монітор, вебкамера, принтер

26. Якою піктограмою позначено програму Microsoft для проектування і макетування сторінок; створення візитівок, запрошень, почесних грамот, оголошень, вітальних листівок тощо?

А	Б	В	Г
			
<i>PowerPoint</i>	<i>OneNote</i>	<i>Publisher</i>	<i>Excel</i>

27. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.
Для оформлення покупки в інтернет-магазині вас просять заповнити форму:

<i>Власне ім'я та прізвище</i>	
<i>Номер телефону</i>	
<i>Адреса надсилання</i>	
<i>Номер банківської картки</i>	
<i>Термін дії банківської картки</i>	
<i>CVV-код банківської картки</i>	
<i>Пароль банківської картки</i>	
<i>Кількість одиниць товару</i>	

Чому **НЕ** можна оформлювати таке замовлення?

- А** містить ознаки збирання конфіденційної інформації
Б треба уточнити промокод на знижку
В не існує CVV-коду банківської картки
Г немає інформації про спосіб доставки
28. Що таке Google Keep?
- А** хмарне сховище для файлів
Б інструмент для роботи з нотатками
В сервіс для створення / редагування відео
Г соціальна мережа для обміну повідомленнями
29. Що з наведеного **НЕ** належить до ідей дитиноцентризму, актуальних для Нової української школи?
- А** орієнтування на інтереси й досвід учнів
Б виховання вільної незалежної особистості
В спрямування освітнього процесу на середнього школяра
Г взаємозв'язок особистого розвитку дитини з її практичним досвідом
30. У якому варіанті описано спосіб взаємодії вчителя й учнів під час застосування дослідницького методу навчання?
- А** учитель формулює проблему й демонструє її розв'язання учням
Б учитель й учні разом формулюють проблему, яку розв'язує вчитель
В учитель формулює проблему, яку учні частково розв'язують самостійно
Г учитель та учні формулюють проблему, яку учні розв'язують самостійно

31. Яка мета **НЕ** відповідає темі уроку «Богдан Лепкий. “Мишка (Казка для дітей: для малих і великих)”. Морально-етичні питання у творі, проблема збереження загальнолюдських цінностей»?

- А ознайомити з поняттям «літературна казка» та характерними для неї ознаками
- Б допомогти усвідомити ідейно-художнє значення казки
- В розвивати навички виразного та вдумливого читання притчевого твору
- Г удосконалювати вміння виділяти головну думку прочитаного твору

32. У якому варіанті зазначено **ВСІ** помилки, допущені в учнівському диктанті?

Володимир Мономах увійшов в історію не тільки мудрим і далекоглядним правителем, одним з найавторитетніших політичних діячів Русі-України, а й відомим, по справжньому талановитим письменником, чие слово ось уже стільки століть не змізерніло та не змаліло у своїй мудрості.

Як відомо, цей князь дбав про просвіту рідної землі, кохався в книгах, і вільно володів п'ятьма мовами. Після нього залишилася ціла рукописна збірка творів, а саме: знамените “Повчання”, адресоване дітям, лист до князя Олега й молитви.

“Повчання” – це слова вже немолодої, зрілої людини про те, як належить жити у світі, яких непорушних законів слід дотримуватися. Усі ті правила продиктовані вимогами християнської моралі та спрямовані на очищення людських помислів, виховання в душі доброзичливого ставлення до всіх, а надто – до знедолених, нещасних.

За матеріалами Освіта.юа

- А уживання м'якого знака, уживання розділових знаків у складнопідрядному реченні, подвоєння в групах приголосних
- Б уживання розділових знаків при однорідних членах речення, при вставних словах і конструкціях, уживання великої літери
- В уживання розділових знаків при відокремлених членах речення, у складнопідрядному реченні, правопис прислівників
- Г уживання розділових знаків при однорідних членах речення, правопис прислівників, уживання м'якого знака

33. До якої групи результатів навчання в мовно-літературній освітній галузі належить результат «на основі визначеної мети прогнозує перебіг подальшої комунікації та її результат»?

- А усна взаємодія
- Б робота з текстом
- В письмова взаємодія
- Г дослідження мовлення

34. У якому з наведених завдань інтегровано роботу з інформацією і комунікативну діяльність учнів?

А 1. Спишіть речення.

1. Анна Ярославна з Києва – прабабуся майже 30 французьких королів. 2. Григорій Сковорода – не лише видатний поет, філософ і співак, його називають неформалом свого часу. 3. Степан Бандера – один з найвідоміших українських політиків. 4. Вірші Тараса Шевченка й сьогодні звучать надзвичайно актуально. 5. Роксолана, безперечно, є однією з найвпливовіших жінок в історії.

2. Знайдіть слова, що мають префікси, виділіть у них корені та префікси.

Анна Ярославна
(невідомий художник,
XIX ст.)

Б 1. Роздивіться картину Іллі Рєпіна «Запорожці пишуть листа турецькому султанові».

2. Опишіть настрій зображених козаків, використавши наведені слова: *бе(з/с)перечно, (з/с)дається, ро(з/с)ташовано, ро(з/с)сміявся, можна (з/с)казати, (з/с)розуміло, (з/с)малював, бе(з/с)сумнівно, ро(з/с)казують.*

- В** 1. Напишіть твір-опис персонажа або персонажки за ілюстрацією. Наголосіть на тому, як портрет відображає характер героя чи героїні.

2. Проаналізуйте, які засоби зв'язку ви використали у своєму творі.
3. Чи є в тексті спільнокореневі слова?

- Г** 1. Прочитайте текст. Що нового ви дізналися?

Видатна українська художниця Марія Примаченко майже все життя прожила в селі, а її картини підкорювали світ – Париж, Варшаву, Софію, Монреаль, Прагу й навіть Пекін. Вона створювала казкові світи в напрямі наївного мистецтва, або примітивізму. Це стиль спрощених форм, чистих кольорів. За змістом картини часто пов'язані з фольклором, а зовні нагадують дитячі малюнки. Центром творчості Примаченко були фантастичні звірі, квіти й сюжети із життя селян.

За матеріалами інтернет-видання «Захід.нет»

2. Розгляньте картину. Прочитайте її назву. Яке враження справляє на вас картина? Чи подобається вона вам? Чому?
3. Напишіть за картиною твір-розповідь.

Марія Примаченко.
Щур у дорозі (1963)

35. У якому з наведених завдань є елементи дослідження?

А Від наведених інфінітивів утворіть форми безособових дієслів. З трьома (на вибір) придумайте й запишіть речення.

Зразок. *Трусити – (мене) трусить.*

Світати, вечоріти, щастити, стемніти, затопити, розвиднятися, морозити, підмерзати, сутеніти, замітати, пекти, різати, лихоманити, кортіти, хотітися, віритися, вистачати, бракувати, минатися, водитися.

Б

89 Скористайся конструктором речень. Запиши три речення з дієсловами умовного способу, поєднуючи будь-які частини на вибір.

Зразок. *Якби я була режисеркою, я зняла б фільм про українців із Харкова.*

Якби я	був / була	шпигуном / шпигункою, королем / королевою, суперменом / супервумен, художником / художницею, танцівником / танцівницею, учителем / учителькою,	я ... б
--------	------------	---	---------

В 1. Прочитайте слова у двох стовпчиках.

Україна

України

Україні

Україну

Україною

Україно

Україна

українка

українець

український

праукраїнський

проукраїнський

2. Поміркуйте, чим різняться слова у двох стовпчиках. У якому стовпчику наведено форми слова, а в якому – спільнокореневі слова?

3. Чим різняться між собою форми одного слова?

4. Чим різняться спільнокореневі слова?

Г Перепишіть текст, усуваючи повтори дієслів. Поставте пропущені розділові знаки.

Сьогодні без унітаза не було б комфортного побуту людини. Тільки увіть що чотири століття тому не було таких сантехнічних виробів. Першу варіацію унітаза створили 1596 року для королеви Єлизавети I. Майстер-винахідник навіть написав книжку де розповів як користуватися його виробом і зазначив вартість необхідних матеріалів. Ціна такого унітаза була доволі висока а ще в англійській столиці на той час не було каналізації.

За матеріалами сайту міста Звягеля

36. Який вид бесіди передбачає відповіді учнів на заздалегідь підготовлені вчителем проблемні питання, під час обговорення яких учні самостійно доходять певних висновків, формулюють нові правила й визначають поняття?
- А евристична
 - Б репродуктивна
 - В аналітико-синтетична
 - Г узагальнювально-повторювальна
37. У модельній навчальній програмі з української літератури визначено очікуваний результат *«розрізняє жанрові особливості прислів'їв і приказок, різновиди загадок»*. З яким обов'язковим результатом навчання з Державного стандарту він корелює?
- А аналізує і вдосконалює зміст написаного відповідно до теми й мети висловлювання
 - Б характеризує взаємозумовленість елементів змісту, структури й мовного оформлення текстів
 - В розпізнає в тексті зображувально-виражальні засоби, ознаки авторського стилю
 - Г обґрунтовує думку щодо естетичної і мистецької цінності прочитаних текстів
38. Який етап підготовки кіносценарію за прочитаним твором на уроці літератури є зайвим?
- А вибір для екранізації завершеної частини твору
 - Б визначення послідовності картин, надання їм заголовків
 - В створення детальних описів кожної картини
 - Г призначення виконавців головних і другорядних ролей
39. Яке з наведених завдань до теми «Професії 21 століття: які вміння будуть найактуальнішими для фахівців майбутнього?» спрямоване на формування вміння узагальнювати інформацію і перетворювати текстову інформацію в інші її види?
- А Організуйте дискусію «Яку професію варто вибрати сьогодні для успішної кар'єри?»
 - Б Підготуйте в парах інтерв'ю, змінюючи ролі, де опишіть одне одному переваги й ризики, пов'язані з виникненням нових професій у 21 столітті.
 - В Проведіть анкетування, щоб дізнатися, які професії майбутнього учні вашої школи вважають актуальними. Створіть діаграму з назвами професій, які траплялися найчастіше.
 - Г Опрацюйте кілька статей про професії майбутнього й підготуйте доповідь «Десять найактуальніших умінь 21 століття».

40. Проаналізуйте завдання з підручника української мови й дайте відповідь на запитання.

Від наведених іменників утворіть прикметники зі значенням присвійності у формі жіночого роду однини.

*Мирослава, Мирослав; Євгенія, Євген; Олександра, Олександр;
Михайло, Михайлина; Вікторія, Віктор.*

Яким із фрагментів потрібно доповнити це завдання, щоб воно стало компетентнішим?

- А Утворіть від наведених іменників прикметники зі значенням присвійності у формі чоловічого роду однини. Порівняйте суфікси, за допомогою яких утворено різні родові форми.
- Б Складіть словосполучення з утвореними прикметниками. Три утворених словосполучення (на вибір) уведіть у речення.
- В Утворіть прикметники зі значенням присвійності від імен ваших однокласників й однокласниць. Виконайте взаємоперевірку в парах.
- Г Складіть список улюблених справ ваших однокласників й однокласниць, використовуючи прикметники зі значенням присвійності.

41. Проаналізуйте зображення і дайте відповідь на запитання.

Який метод розвитку критичного мислення учнів **НЕ** передбачає створення й аналізування цього зображення?

- А «Веббінг»
- Б «Коло ідей»
- В «Ґронування»
- Г «Асоціативний куш»

42. Проаналізуйте фрагмент підручника й дайте відповідь на запитання.

1. Перепишіть 6 правил, поставивши дієслова, що в дужках, у формах наказового способу. Виконайте завдання і дайте відповіді на запитання.

Як подружитися із сусідами

1. *(Запам'ятати) імена своїх сусідів.*
 2. *(Наважитися) на перший крок, не (чекати), що тобі підуть назустріч.*
 3. *Хочеш робити добру справу для всіх – (робити)!*
 4. *Не (очікувати) на подяку й не (сподіватися) на допомогу.*
 5. *(Прибирати) біля своїх дверей, біля під'їзду.*
 6. *(Бути) щирим і доброзичливим до людей – і вони обов'язково це помітять.*
2. Виберіть пораду, яка для вас найважливіша. Поясніть чому.
 3. Що з тексту було для вас відомим, а що – новим?
 4. Для кого й за яких обставин цей текст міг би бути корисним? Поясніть вашу відповідь.
 5. Доберіть до тексту графічний елемент (зображення, малюнок, схему тощо), який міг би його доповнити.
 6. Послухайте інформацію про громадську ініціативу «Добросусідство» на сайті «Добросусідство.нет». Доповніть переписаний перелік порадами від засновників ініціативи.
 7. Напишіть подібний список порад «Як знайти спільну мову з новими однокласниками».

На формування якої групи вмінь спрямовано більшість запитань і завдань у цьому фрагменті?

- А** усна взаємодія
- Б** письмова взаємодія
- В** робота з текстом
- Г** дослідження мовлення

43. Яке з наведених завдань спонукає учнів до помилкових висновків?

А Утворіть дієприкметники від наведених у дужках дієслів і запишіть їх, узгодивши з іменниками в словосполученнях.

(В'янути) квіткою, (зголодніти) гостей, на (зеленіти) листі, для (засмагати) обличчя, (спорожніти) вулицями, у (квітнути) саду.

Б Від наведених словосполучень і речень утворіть синонімічні з дієприкметниками. Запишіть їх у дві колонки залежно від значення дієприкметника.

Активний дієприкметник

Пасивний дієприкметник

Сад, який спустошили; приміщення, яке орендували; квіти, які в'януть; напис, який змили; небо, яке потемніло; хворий, який лежить; напис, який хвилює; обличчя, що побіліло; гілка, яку зламали; дитя, яке розбудили.

В Зредагуйте наведені словосполучення з дієприкметниками.

Виступаючий із доповіддю, відпочиваючий на морі, мючі засоби, лідируючий у перегонах, бувший у користуванні, програвший у змаганні, зламавший дошку.

Г З наведених пар словосполучень виберіть правильні й запишіть у зошит. Усно поясніть свій вибір.

- 1. Привикнувший до холоду – звиклий до холоду.*
- 2. Проточна вода – біжуча вода.*
- 3. Рухомий рядок – біжучий рядок.*
- 4. Виконуючий обов'язки – виконавець обов'язків.*
- 5. Бувші випускники – колишні випускники.*
- 6. Діючий вулкан – активний вулкан.*
- 7. Масильні матеріали – змазочні матеріали.*
- 8. Молоде покоління – підростаюче покоління.*
- 9. Заснувший на уроці – заснулий на уроці.*
- 10. Захворілий на грип – захворівший на грип.*

Завдання 44–55 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису
відповідей

44. Укажіть вид ономастичного словника, що містить наведену словникову статтю:

Коритня – с., Крт., Мс. Ймовірно, існувало в 1620–1630 рр. [30, 21]. Утворене в кін. XVIII ст. із хуторів Коритнянських [74, 480]. 1829 – Корытня [84]. 1924 – с. Коритня [206, 81]. 1926 – Коритня [207, 152]. Н. вказує на особливість рельєфу – село розкинулося на пологих схилах долини, що за формою нагадує корито.

- А антропомонів
- Б космонімів
- В гідронімів
- Г ойконімів
- Д зоонімів

45. Визначте правильний варіант послідовного заповнення пропусків у реченні.

Пані _____! Презентація звіту проректора _____ відбудеться в актовій залі біля _____ восьмої аудиторії.

- А Коляда, з наукової роботи, дев'ятисот шістдесяти
- Б Колядо, по науковій роботі, дев'ятсот шістдесяти
- В Коляда, з наукової роботи, дев'ятиста шістдесят
- Г Коляда, наукової роботи, дев'ятьохсот шістдесяти
- Д Колядо, з наукової роботи, дев'ятсот шістдесят

46. Визначте правильний варіант послідовного заповнення пропусків у реченні.

За рогом у _____ кафе-кондитерській завжди свіжа випічка й смачна кава, тож Олег _____ за звичкою попрямував туди, але нашттовхнувся на зачинені двері, хоч годинник уже показував _____.

- А приватній, Ігорович, за чверть дев'ята
- Б приватному, Ігорьович, за чверть до дев'ятої
- В приватній, Ігорьович, без чверті дев'ята
- Г приватному, Ігорович, чверть дев'яту
- Д приватній, Ігорьович, за чверть дев'яту

47. Усі речення є односкладними безособовими, **ОКРІМ**

- А Довго дивився на всипане зорями небо й намагався на ньому відшукати Велику Ведмедицю.
- Б До свята було напечено гору пухких паляниць, запашних пирогів з різними начинками.
- В Після вчорашніх подій на душі хлопцеві стало спокійно, радісно, легко.
- Г Наступного ранку Соломії довелося прокинутися набагато раніше, ніж зазвичай.
- Д Увечері від річки, схованої за густими деревами, війнуло прохолодою і свіжістю.

48. Однорідними членами речення, відокремленою обставиною, відокремленим означенням ускладнено речення (*розділові знаки вилучено*).

- А Повітря пахло зволоженим листям голубіло між стовбурами дерев оповитих густим непроглядним туманом.
- Б Не поспішаючи Юрко йшов стежиною посипаною піском поміж великими зеленими лопухами.
- В Коли ні сіло ні впало щось стрімголов вискочило на стежку прямо під ноги здивованому хлопцеві.
- Г На стежині біля самих Юркових ніг сиділо й тремтіло маленьке зайченя сіре з довгими вушками.
- Д Хлопець забувши про страх чи небезпеку нахилився узяв звірятко на руки й міцно притиснув до грудей.

49. Орфографічної помилки **НЕМАЄ** в реченні

- А Ще так недавно бігла по Дніпровських кручах рудою лисицею осінь, холодним повітом несло від її прудкого, безповоротного бігу.
- Б Так недавно дихало в мої думки студеним запахом зів'ялого листя, а вже сьогодні лагідне, шовковисте повітря весни купає мої очі, вся земля ніби випромінює благодатну снагу.
- В Я спускаюся у ще сонний яр і впираюся в столітні верби, які, сплівшись своїми вітами, стоять насторожі його спокою, пильно оберігаючи від людського ока.
- Г Здалека чуються сплески журавлиних сурем у сліпучо блакитному піднебессі, легенький, бентежний передзвін, прозорий, кришталевий, який сповіщає про щось хороше.
- Д Може здатися, що хтось недочув цього передвесняного кличу, і все залишиться так само, але весна вже в дорозі, і кроки її щохвилини швидші та впевненіші.

50. Під час творення прикметників від наведених іменників спрощення відбудеться в усіх словах рядка

- А волость, користь, студент, честь
- Б особистість, вартість, баласт, цілісність
- В хрест, якість, захист, пристрасть
- Г швидкість, жалість, контраст, щастя
- Д компетентність, радість, область, агент

51. Визначте кількість пунктуаційних помилок у наведеному уривку з учнівського диктанту.

Вишня росла під вікном, відколи я пам'ятаю себе, і була мені вічна, як світ. Хочу тепер пригадати, коли перший раз побачив її, і думаю: це те саме, що пробувати знайти в пам'яті святу мить, коли тобі вперше усміхнулася мама. Вишня росла коло хати й була в моїй душі, як образ рідного дому. Тому нам ніколи навіть не спадало на думку спитати мами, звідки взялася під вікном ця вишня й чому зрослася двома стовбурами, охопивши які, можемо видряпатися на самий її вершечок. Та і як було не любити нашу вишню! Вона стояла за вікном і простягала через відчинені вікна квітучі віти-руки в білих сорочках, подавала нам у цих руках червоні вишні, і їх можна було нарвати просто з хати, ставши на підвіконня.

За матеріалами сайту pravila-uk-mova.com.ua

- А 1
- Б 2
- В 3
- Г 4
- Д 5

52. Помилку в написанні слів іншомовного походження допущено в рядку

- А чипси, єпископ, Черчилль, б'єф
- Б браузер, чабата, мирт, Вифлеєм
- В фіни, вікенд, піанісимо, Гельсінкі
- Г смокінг, силует, Монтеск'є, ват
- Д траєкторія, гамбургер, лавреат, хобі

53. Яке функційно-синтаксичне явище представлено в наведеному фрагменті?

Я утомився. Бо життя безупинно й невблаганно йде на мене, як хвиля на берег. Не тільки власне, а й чуже.

- А компресія
- Б транспозиція
- В парцеляція
- Г деривація
- Д модифікація

54. Прямую мову в реченні *Молода акторка згадує: «З дитинства ми з братом любили декламувати вірші, тож мама підтримала таке захоплення і привела нас до дитячої театральної студії, де нам дали перші уроки акторської майстерності»* правильно передано непрямою у варіанті

- А Молода акторка згадує, що з дитинства ми з братом любили декламувати вірші, тож мама підтримала таке захоплення і привела нас до дитячої театральної студії, де нам дали перші уроки акторської майстерності.
- Б Молода акторка згадує, що з дитинства вони з братом любили декламувати вірші, тож мама підтримала таке захоплення і привела їх до дитячої театральної студії, де нам дали перші уроки акторської майстерності.
- В Молода акторка згадує, що з дитинства ми з братом любили декламувати вірші, тож мама підтримала таке захоплення і привела їх до дитячої театральної студії, де їм дали перші уроки акторської майстерності.
- Г Молода акторка згадує, що з дитинства вони з братом любили декламувати вірші, тож мама підтримала таке захоплення і привела нас до дитячої театральної студії, де їм дали перші уроки акторської майстерності.
- Д Молода акторка згадує, що з дитинства вони з братом любили декламувати вірші, тож мама підтримала таке захоплення і привела їх до дитячої театральної студії, де їм дали перші уроки акторської майстерності.

55. У якому рядку є повний омонім?

- А дзвони, атлас, брати
- Б гірка, білизна, дорога
- В заклад, крона, замок
- Г образи, запал, приклад
- Д зав'язка, вирок, шкода

Завдання 56–60 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

**Будьте особливо уважні під час заповнення *бланка А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису
відповідей**

Проаналізуйте тексти й виконайте завдання 56–60 до них (число в дужках позначає номер абзаца).

Текст А

- (1) Бути здоровими й стрункими хочуть усі. І способів досягнення цієї мети доволі багато: це й короткочасні дієти, і розвантажувальні дні, і повна зміна раціону.
- (2) Варто зауважити, що з усіх напрямів нетрадиційного харчування вегетаріанство – один із найдавніших. Йому понад дві з половиною тисячі років. Розрізняють цілковите вегетаріанство, лактовегетаріанство й оволактовегетаріанство.
- (3) Вегетаріанська дієта допомагає боротися із зайвою вагою, оскільки рослинна їжа містить менше калорій і жирів. Такий раціон має невисоку енергетичну цінність і водночас зумовлює відчуття насичення, що дає змогу не набирати зайвих кілограмів. Вегетаріанський спосіб харчування позитивно впливає на здоров'я: поміж вегетаріанців нижчий рівень захворюваності на такі хвороби, як атеросклероз, гіпертонія, ішемічна хвороба серця, подагра.
- (4) Утім дієтологи вважають, що раціон вегетаріанців не забезпечує організм достатньою кількістю незамінних амінокислот, а саме: триптофаном, фенілаланіном, тирозином, лізином, а також вітамінами В12, D, В2, мінеральними елементами, тому вегетаріанці потребують обов'язкового прийому вітамінів.
- (5) Належним чином спланований вегетаріанський раціон є здоровим, збалансованим і корисним. Академія харчування і дієтології США підтверджує, що така дієта підходить людям на всіх етапах життєвого циклу, зокрема жінкам під час вагітності й лактації, немовлятам, дітям, підліткам, людям похилого віку, а також спортсменам.
- (6) Вегетаріанство корисне не лише людям – воно приносить користь усьому довкіллю. Відмова від м'яса зберігає життя тваринам і допомагає економити викопне паливо. Якщо порівняти кількість енергії, необхідної для виробництва яловичини й соєвих бобів, то виявиться, що виробництво м'яса потребує її в 78 разів більше. Отже, вирощування овочів і злаків є набагато ефективнішим і водночас протистоїть стрімким кліматичним змінам на планеті.
- (7) А ще вегетаріанство загалом сприяє здоровому й активному способу життя, адже більшість прихильників рослинної дієти також не вживає кави, алкоголю, не палить і регулярно займається спортом. До того ж вони частіше, ніж інші, цікавляться новими розробками у сфері здорового харчування, екологічними дослідженнями та проблемами захисту тварин...

За інтернет-джерелами

Текст Б

- (8) Ще років 20 тому в нашій країні вегетаріанство було великою рідкістю, і відмова людини від м'яса викликала хвилю обурень. І це не дивно, адже більшість страв нашої національної кухні містить м'ясо: котлети, голубці, холодець, домашня ковбаска, а сало із цибулькою та чорним хлібом вважають чи не найголовнішим делікатесом.
- (9) Проте роки йдуть, суспільство розвивається, цінності змінюються, тому й у нашій країні дедалі більше прихильників вегетаріанства. Та чи справді такий спосіб життя корисний для нашого здоров'я?
- (10) Вегетаріанці всього світу однією з головних переваг невживання м'яса називають довголіття і здоров'я. Проте фахівці наполягають на тому, що бути вегетаріанцем, а тим паче веганом, означає шкодити власному здоров'ю з подвійною старанністю.
- (11) «Якщо людина вирішує перейти на вегетаріанство, краще перед цим проконсультуватися з лікарем-терапевтом, здати аналізи, аби перевірити стан свого здоров'я, рівень феруму в крові й вітаміну В12, – зазначає лікар-терапевт Оксана Самойленко. – Деяким людям вегетаріанство не рекомендовано через їхню генетичну схильність і погану роботу шлунково-кишкового тракту. Через таке харчування в них виникає дефіцит білка, феруму, цинку, вітаміну В12».
- (12) Лікарі застерігають: якщо різко перейти на таке харчування, то можуть бути негативні наслідки: анемія, втома, погіршення когнітивних функцій, депресивні розлади, ламкість нігтів, випадіння волосся, зниження імунітету тощо.
- (13) Хоча жорстких протипоказань до вегетаріанства немає, проте багато лікарів вважає, що для деяких категорій людей цей харчовий режим може бути неприйнятним. Дієта, наповнена сирими овочами та фруктами, не підходить для людей із чутливим шлунком і може викликати загострення таких захворювань, як холецистит, гастрит, панкреатит, жовчнокам'яна хвороба.
- (14) Вагітним жінкам, особам, зайнятим важкою фізичною працею, і спортсменам варто їсти м'ясо, хоча б дієтичну птицю чи кролика. Літнім людям вегетаріанство не може забезпечити підвищену потребу в легкозасвоюваному кальції, коли на тлі дефіциту вітаміну D зростає ризик розвитку остеопорозу.
- (15) Не бажано так харчуватися дітям. Вони мають отримувати в достатку білка, адже часто в дітей виникає дефіцит феруму. Діти-вегетаріанці можуть мати проблеми із зайвою вагою, бо споживають багато їжі з простими вуглеводами.
- (16) Дослідження показують, що вегетаріанці живуть довше, але на це впливають також інші чинники. Більшість людей, які так харчуються, не мають шкідливих звичок – зокрема паління і вживання алкоголю – займаються спортом, ведуть активний спосіб життя, що позитивно впливає на здоров'я. Тому не доведено, що їхнє довголіття зумовлено саме відмовою від м'яса.

За інтернет-джерелами

Текст В

- (17) Вегетаріанський стиль життя стає дедалі популярнішим. Українці відмовляються від м'яса, хутра, проводять марші на захист тварин, у містах з'являються нові вегетаріанські кафе, а в усережжі не замовкають суперечки про користь і шкоду такої дієти. Ми запитали відомих українських вегетаріанців і веганів про їхні принципи й про те, чого їм бракує.
- (18) Вокалістка гурту «Крихітка» Олександра Кольцова розповідає: «Я років 15 не готую собі м'яса тварин і птахів, але вживаю рибу, морепродукти, яйця і молочні продукти. Не вживаю алкоголю і не палю, не вживаю наркотиків – не мое. Особливих обмежень не відчуваю. Оцінюю свій спосіб життя просто як помірковано здоровий і не вважаю, що «сиджу на дієті».
- (19) Я не нав'язую родичам чи друзям свій вибір, і вони з розумінням ставляться до моїх преференцій. За потреби готую м'ясо іншим членам сім'ї. Хоча я й не нав'язую власного способу життя, але мені завжди приємно чути, що хтось став почуватися краще, коли зменшив кількість м'яса, цукру чи кофеїну й зайнявся спортом».
- (20) Призерка європейських і світових змагань плавчиня Катерина Садурська ділиться досвідом вегетаріанства: «Я не вживаю м'яса, тобто можна сказати, що я вегетаріанка. Моя мама зазвичай постує, а я завжди вважала, що спортсменові м'ясо просто необхідне, тому вирішила обмежитися лише останнім тижнем. І зовсім не відчула різниці. Усе пройшло легко й зовсім не вплинуло на самопочуття. Тож я зацікавилася, почала шукати інформацію про вегетаріанство та його різновиди, експериментувати з вибором продуктів.
- (21) Був невеликий проміжок часу, коли була практично сиродом. У фізичному плані мене все влаштовувало, а от у психологічному така дієта краща для людей, які займаються здебільшого духовними практиками. Спортсмену цей раціон не дуже підходить, бо ми власне воїни й нам потрібно багато енергії і сил, щоб боротися, а також здорова доза агресії, яка теж заряджає. Тому варіант із сиродінням відпав. Я повернулася до звичайної дієти. Навіть намагалася повернутися до м'яса. Але організм уже не сприймав його й дуже довго перетравлював. Зараз їм усе, окрім м'яса.
- (22) Серед моїх знайомих багато м'ясоїдів. І взагалі, вважаю, що на все свій час. Якщо людина захоче щось змінити – обов'язково знайде інформацію. А якщо нав'язувати – це вже не буде власним вибором. Як бачите, три роки без м'яса в професійному спорті – це реально».

За інтернет-джерелами

56. У жодному тексті **НЕМАЄ** згадки про

- А негативний вплив вегетаріанства на здоров'я
- Б протипоказання до вегетаріанства
- В статистичні дані щодо чисельності вегетаріанців
- Г різновиди вегетаріанства

57. Спільною для **текстів А, Б і В** мікротемою є

- А популярність вегетаріанства
- Б вегетаріанство й тривалість життя
- В користь вегетаріанства для довкілля
- Г вплив вегетаріанства на здоров'я

58. Контраргументами до позиції автора **тексту А** щодо переваг вегетаріанства можуть бути всі тези автора **тексту Б**, **ОКРІМ**

- А Вегетаріанство може викликати різні негативні прояви в стані здоров'я, зокрема загострення захворювань шлунково-кишкового тракту.
- Б Вегетаріанці також можуть мати проблему із зайвою вагою через надмірне вживання простих вуглеводів.
- В Вегетаріанський раціон не бажаний для дітей, спортсменів, вагітних і людей похилого віку.
- Г Вегетаріанство не характерне для української національної кухні, тому непопулярне в Україні.

59. Розгляньте таблицю, у якій схарактеризовано **тексти А, Б та В** за низкою змістових і формальних ознак.

У якому рядку таблиці допущено помилку у визначенні цих ознак?

	Ознака тексту	Текст А	Текст Б	Текст В
А	виразні ознаки науково-популярного стилю	+	+	–
Б	покликання на джерело інформації	–	+	+
В	орієнтованість на широку аудиторію	+	+	+
Г	наведення різних поглядів на проблему	+	–	–

60. Ідею наведеного мема можна використати як контраргумент до думки, висловленої в абзаці

- А 6
- Б 8
- В 16
- Г 22

Завдання 61–75 мають по п'ять варіантів відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді та позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису
відповідей

61. Проаналізуйте інформацію і дайте відповідь на запитання.

«Прекрасний стратег і тактик, бувалий воїн, який майже ніколи не програвав битв із найпідступнішими ворогами. Вирізнявся дуже непокірним характером. Відмовився ставити свій підпис під Переяславськими статтями – угодою з Московією 1659 р. Царським урядом був засланий у Тобольськ».

У якій пісні йдеться про схарактеризовану історичну особу?

- А «Ой Морозе, Морозенку»
- Б «Та, ой, як крикнув же та козак Сірко»
- В «Максим козак Залізник»
- Г «За Сибіром сонце сходить»
- Д «Чи не той то хміль»

62. Наведена ілюстрація відображає мотив твору

- А «Ой летіла стріла»
- Б «Ой три шляхи широкії»
- В «Зажурилась Україна»
- Г «Ой кувала зозуленька»
- Д «Лебеді материнства»

63. Пов'язаний із біографією автора сюжет твору, у якому

- А головний герой відновлює свої духовні сили через єднання з природою
- Б хлопець заздрить славі молодих письменників і теж вирішує писати
- В після втечі коханої герой, розчарувавшись, стає егоїстичним і відлюдкуватим
- Г поет пише на прохання лицаря серенаду для його майбутньої нареченої
- Д відбувається двобій козаків за викрадену дівчину

64. Визначте правильний варіант послідовного заповнення пропусків у фрагменті.

Гротеск – художній прийом, що ґрунтується на (1)_____ й (2)_____, трагічного та (3)_____.

- А (1) різкому протиставленні позитивних, (2) негативних людських рис, (3) героїчного
- Б (1) карикатурному перебільшенні, (2) несподіваних поєднаннях реального й химерного, (3) комічного
- В (1) беззлобно-добродушному, (2) жартівливому зображенні повсякденного життя, (3) драматичного
- Г (1) прихованому глузуванні, (2) осміюванні в житті людини драматичного, (3) трагікомічного
- Д (1) афористичному висловлюванні, (2) дотепному поєднанні серйозного, (3) смішного

Проаналізуйте художній твір і виконайте завдання 65–71 до нього.

*Боже, не літості – лютості,
Боже, не ласки, а мсти,
дай розірвати нам пута ці,
ретьязі ці рознести.
Дай нам серця неприкаяні,
дай стрепіхатих стогнів,
душ смолоскипи розмаяні
між чужинецьких вогнів.
Пориве, пориве, пориве,
разом пірвемося в лет.
Бач – розсвітається зориво,
хай і на смерть, а – вперед.
Благословенна хай буде та
куля туга, що разить
плоть, щоб її не марудити
в перечеканні століть.
Боже, розплати шаленої,
Боже, шаленої мсти,
лютості всенаученної
нам на всечас відпусти.*

Василь Стус

65. Провідна думка вірша суголосна з рядками

- А** *За всіх скажу, за всіх переболію, // я кожен час на звіт іду, на суд. // Глибинами не втану, не змілію, // верхів'ями розкрилено росту.*
- Б** *Час, Господи, покори й самоти. // Найперше – це покора. О, навчи // В ночах безсонних, в бичуванні долі, // У дрібничковій помсті днів і діб, // В безсиллю немощів – навчи, навчи покори.*
- В** *для чого ми згадуємо // наші поразки // якщо не прагнемо // реваншу? // для чого ми розшукуємо // могили // наших героїв // якщо тамуємо в собі // почуття помсти?*
- Г** *Подивися – поглянь – подивись – подиви, // Озирнись, ворухнись, заляклій у знемозі. // То стоять мої очі, як зимові дими, // То, як дим, мій народ // домерза // на морозі.*
- Д** *Лишай ні з чим їхню підлу варту, // оминай розставлені вміло пастки. // Варто битись і підводиться варто, // якщо потому й доведеться впасти.*

66. З ідеєю вірша суголосна кульмінація твору

- А** «Я (Романтика)»
- Б** «Захар Беркут»
- В** «Intermezzo»
- Г** «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»
- Д** «Тигролови»

67. Жанр вірша –

- А молитва
- Б реквієм
- В гімн
- Г елегія
- Д балада

68. Ключові образи, які передають ідею твору, наведено в рядку

- А лютість, мста, розплата
- Б пута, куля, плоть
- В мста, серця, вогні
- Г зориво, лютість, душі
- Д розплата, куля, ретязі

69. Провідними художніми засобами поезії є

- А метафора, епітет, риторичне питання
- Б антитеза, порівняння, риторичні оклики
- В епітет, синекдоха, гіпербола
- Г оксиморон, антитеза, літота
- Д риторичні звертання, метафора, епітет

70. Віршовий розмір твору –

- А ямб
- Б хорей
- В дактиль
- Г амфібрахій
- Д анапест

71. Рими в цьому вірші –

- А суцільно жіночі
- Б чоловічі й жіночі
- В суцільно чоловічі
- Г чоловічі й дактилічні
- Д жіночі й дактилічні

72. Рисунок є ілюстрацією твору, що належить до літературного напрямку –

- А імпресіонізму
- Б символізму
- В неокласицизму
- Г експресіонізму
- Д неоромантизму

73. Розгляньте ілюстрацію до твору.

Провідною ідеєю цього твору є

- А утвердження думки про потребу гармонії людини й природи, родинні цінності як запорука сімейного щастя
- Б возвеличення любові як найвищої духовної цінності, яка підносить людину над буденністю, очищає її душу
- В оспівування духовної краси особистості з її чуйним ставленням до природи, заклик любити й берегти довкілля
- Г уславлення свободи творчості, утвердження думки про важливість ролі митця в суспільстві
- Д засудження жадібності, брехні, пихатості, жорстокості, байдужості до всього, окрім прибутку та грошей

74. Ознаки постмодернізму помітні в рядках

- А *Десь находила весна. – Я сказав їй: ти весна! // Сизокрилим голубками // У куточках на вустах // Їй спурхнуло щось усмішками // Їй потонуло у душі...*
- Б *Що не митець, то флегма і сіряк // Що не поет – сентиментальна кваша... // О ні! Пегасові потрібна паша, // Щоб не загруз у твані неборак.*
- В *Навколо – вир снігів. Ще не дзвонило й шість, // А темно надворі, і заходом червоним // Нам знову послано про день бурхливий вість, // Про вітер сніговий із рогом міднодзвонним.*
- Г *Платівка із записами українських народних пісень // фірма грамзапису «Мелодія» помилково виготовила // із швидкістю 78 обертів на хвилину, // хоч на платівці і було зазначено, що програвати // слід із швидкістю 33 оберти на хвилину.*
- Д *Де б ти хто б ти коли б ти яким би ти досі не був // Возлюби розлюби а зати́м возлюби його заново // Цей народ що оплакав не раз і Джейн Ейр і рабиню Ізауру // А про Мотрю і про Катерину нараз прочитав і забув.*

75. До оригінальної літератури Київської Русі належать усі пам'ятки, зазначені в рядку

- А збірник «Ізмарagd», «Слово про похід Ігорів»
- Б Києво-Печерський патерик, Псалтир
- В Галицько-Волинський літопис, збірник «Бджола»
- Г повість «Олександрія», Пересопницьке Євангеліє
- Д «Повість минулих літ», «Слово про закон і благодать»

У завданнях 76–85 до кожного із чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, доберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні під час заповнення бланка А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

76. Доберіть до фразеологізму (1–4) його значення (А – Д).

<i>Фразеологізм</i>	<i>Значення</i>
1 додати духу	А сприяти чому-небудь
2 додати жару	Б підтримати настрій кому-небудь
3 додати рук	В робити дотепнішим, гострішим
4 додати солі	Г занедбати, зіпсувати що-небудь
	Д підсилювати враження від чого-небудь

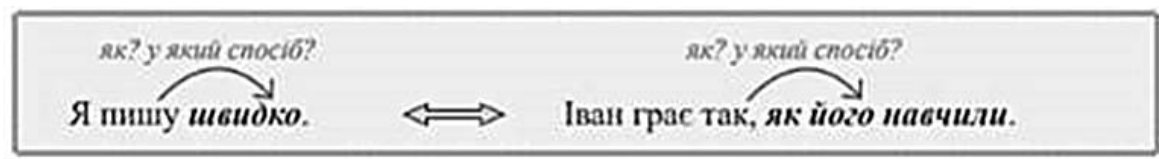
	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

77. Доберіть український відповідник (А – Д) до іншомовного слова (1–4).

<i>Іншомовне слово</i>	<i>Український відповідник</i>
1 конденсувати	А відшкодувати
2 консолідувати	Б ущільнювати
3 конфронтувати	В перемагати
4 компенсувати	Г протистояти
	Д згуртувати

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

78. Поедняйте за подібністю синтаксичного значення виділений фрагмент простого (1–4) і складного (А – Д) речень. Зразок наведено на схемі.

Просте речення

- 1 Сонце визирнуло **з-за гори** Мурави, глянуло на Гарбузяни й усміхнулося...
- 2 Воно щоранку встає і всміхається, **кидаючи свій перший погляд на наше село.**
- 3 Хіба можна втриматися від радісної усмішки, **дивлячись з неба на наші Гарбузяни?**
- 4 Є в нього, у сонця, ще **причини усміхатися.**

Складне речення

- А Он воно зазирнуло у віконце крайньої над річкою хати, **де солодко спав русявий хлопчик років дванадцяти на ім'я Марусик.**
- Б Не дивуйтеся, **що називаємо його дивним, зовсім не притаманним хлопчикові іменем.**
- В А сонце рушило далі, де **під грушею згорнувся калачиком здоровенний рудий пес Бровко.**
- Г Лише коли сонечко зазирнуло під великі світлі, майже білі собачі **брови, Бровку довелося розплющити очі.**
- Д Він так загавкав, **що зозуляста курка злетіла зі свого сідала на бантині і з відчайдушним кудкудаканням залопотіла крилами.**

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

79. Доберіть приклад (А – Д) до кожного типу складного речення (1–4).

Тип речення

- 1 з підрядним присудковим
- 2 з підрядним додатковим
- 3 з підрядним означальним
- 4 з підрядним обставинним

Речення

- А Чути було лише, як Іван поспіхом зачинив двері й почав з кимось стримано сперечатися, намагаючись не підвищувати голос.
- Б Ми, кому судилося жити на цій землі й продовжувати справу наших батьків, повинні пам'ятати про свій обов'язок.
- В Настрій у хлопця був такий, що йому хотілося співати, танцювати й на радіощах обійняти весь світ.
- Г Знайомство з новим лікарем, можливо, не закарбувалося в пам'яті тому, що думки в цей час були зовсім про інше.
- Д Над селом, звідки вони щойно вийшли, підіймався і повільно повз до неба великий чорний стовп диму.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

80. Поєднайте слово (1–4) та його морфемну будову (А – Д).

Слово

- 1 позабюджетний
- 2 безпритульний
- 3 непередбачуваний
- 4 неохочий

Морфемна будова

- А
- Б
- В
- Г
- Д

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

81. Доберіть приклад речення (А – Д) до кожного обґрунтування щодо вживання тире (1–4) (розділові знаки вилучено).

- Обґрунтування*
- 1 тире в неповному реченні
 - 2 тире між частинами складного безсполучникового речення
 - 3 тире між частинами складносурядного речення
 - 4 тире між підметом і присудком

- Речення*
- А Засійте вчинок і ви пожнете звичку посійте звичку і ви пожнете характер посійте характер і ви пожнете долю.
 - Б Байдикування на уроках відсутність розумової праці там де вона має бути головна причина браку вільного часу.
 - В Немає людини яка б не любила свободу але справедлива людина вимагає її для всіх а несправедлива лише для себе.
 - Г Кожному особливо зараз надзвичайно важливо мріяти це одна з тих рис яка робить нас людьми.
 - Д Вважаєте себе вихованою та освіченою людиною ваш обов'язок змінити суспільство.

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

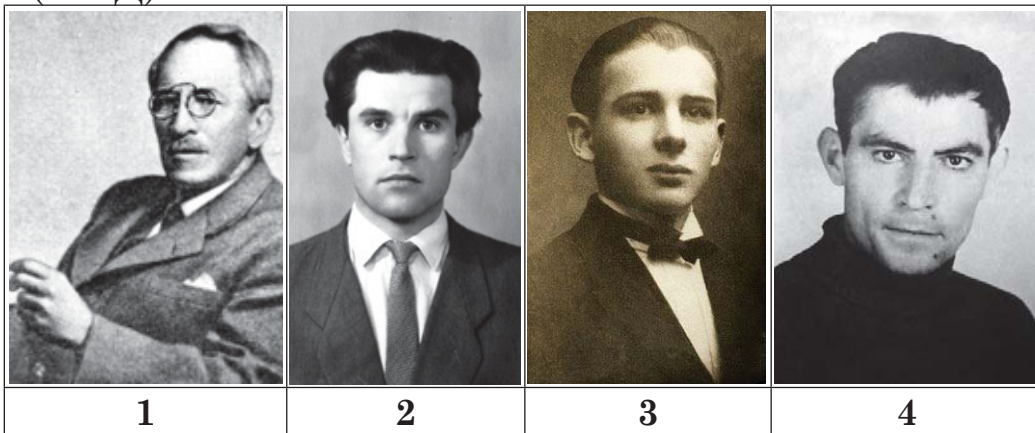
82. З'ясуйте, до яких частин мови (А – Д) належать виділені в реченнях слова (1–4).

- Речення*
- 1 А журавлі летять **собі** додому ключами, плаче козак – шляхи биті заросли тернами.
 - 2 О, якби лиш не таке питання на вечірнім виписалось тлі, **коли** хмарка жевріє остання острівцем на березі землі.
 - 3 **Як** виросту – збудую хату, на хаті колесо приб'ю, а там я поселю крилату лелечу клекітну сім'ю.
 - 4 У ньому жага споконвічна, **що** зводить зруйноване вщент, – південного вітру обличчя з ущелин забутих легенд.

- Частина мови*
- А займенник
 - Б прислівник
 - В сполучник
 - Г прийменник
 - Д частка

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

83. Поєднайте світлину письменника (1–4) з висловлюванням про нього (А – Д).

- А** «Реформував українську поезію, розвинув її неоромантичні та символічні тенденції, уніс до неї найтонший ліричний психологізм і задушевність. Саме за допомогою цієї інтимізації причастився до загальнолюдської духовної проблематики, спрямував українську поезію в річище європейської»
- Б** «Діалоги його героїв вражають саме природністю, влучністю, бездоганною достовірністю. І внутрішнє життя їхне викликає нашу довіру ... правдивістю і природністю розвитку думки, повною відповідністю почуття тій чи іншій життєвій ситуації. Живописець правди – у такий спосіб можна визначити й творчі принципи письменника, і весь лад його душі, а відтак і його стиль, позначений справді яскравою індивідуальністю»
- В** «Людина рідкісної моральної обдарованості, голос сумління у світі розхитаних і розмитих понять чести, правди, порядності. Він зберіг свій стиль до кінця. І це було основою його трагедії. Він ніс даровану йому іскру Божу з гідністю і лицарською одвагою, не згинаючись і не обминаючи. На такій дорозі поети гинуть»
- Г** «Народження Ісуса Христа у творчості гуцулів, лемків, бойків часто відбувалося не десь там у Святій землі, а в Дуклі або ж неподалік Криворівні, взимку, на вбогому обійсті... Поетичне Євангеліє від поета увібрало в себе фантастичні образи з пісень та колядок, що він міг їх слухати досхочу в дитинстві. І ця міфологізація не принижує правду»
- Д** «Він був саме український письменник, український передусім у своїх пейзажах, у своєму лукавому й добродушному гуморі, у своїй далеко не добродушній сатирі, у своїй ласкавій і соромливо ніжній ліриці»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

84. Узгодьте тему літературного твору (1–4) з висловлюванням про нього (А – Д).

Тема

- 1 Роль митця і призначення мистецтва в суспільстві.
- 2 Змалювання людського світу й навколишнього світу природи, їхні гармонійні та суперечливі взаємини.
- 3 Зображення смерті пророка, не визнаного своїм народом.
- 4 Життя і побут українських селян на початку ХІХ ст.; вірність у коханні людей із народу.

Висловлювання

- А** «Поетичний пролог... – це драматичний твір, у якому змагаються дві протилежні думки. Одна – про націю хвору, слабосильну, принижену своїм бездержавним становищем, друга – про націю повсталу, титанічну, державну, що панує над своїми територіями»
- Б** «Розв'язка твору оптимістична: життя перемагає смерть, вогонь очищає людину, звільняє її від пут буденщини, а весняна краса й переможний спів кохання знаменують щастя серед зимового сніговію»
- В** «Це розповідь про перші радощі та вболівання, перші кроки пізнання життя, дитячі захоплення і розчарування. Це роздуми над темрявою, забитістю села»
- Г** «Твір, де чарують незвичайною гармонією барв, світла, звуків, пахоців мальовничі, експресивні пейзажі... відлунює кукукання зозулі... гудіння бджіл нагадує співучу арфу. І на цьому тлі виділяється пісня жайворонка»
- Д** «Перший твір нової української драматургії, у якому поєдналися ознаки сентименталізму та просвітницького реалізму. У часи, коли було написано твір, у європейській літературі стрімко почав розвиватися сентименталізм, для якого характерним є прагнення відтворити світ почуттів простої людини й викликати співчуття до героїв»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Кінець зошита